

Spilzieke overheid

Dat de overheid soms voor miljoenen euro's door de wc spoelt kunnen we zien in programma's als "Over de balk". Geen wonder dat de roep om hier met meer verantwoordelijkheidsgevoel mee om te gaan alsmaar groter wordt. De overheid is echter ook niet gek en weet best dat er nog veel te verdienen valt. Om deze reden durft zij dan ook te snijden in de budgetten van bijvoorbeeld de gezondheidszorg. Als er minder te besteden is komen de verantwoordelijke managers wel met creatieve ideeën en zal blijken dat het toch uitkan. Een beetje in de lijn van wat Pim Fortuin ook riep. En die won daar toch ook stemmen mee.

Nu moet ik toegeven dat ik op die manier ook mijn kinderen opvoed. Ik vind het niet goed ze maar alles te geven wat zij vragen en zorg er dus voor dat ze keuzes moeten maken. Dat moeten zij ook als volwassenen straks. Ik moet zeggen dat het lijkt te werken en dat ze mij er nog dankbaar voor zijn ook.

Helaas werkt het bij overheidsafhankelijke organisaties iets ingewikkelder. Natuurlijk ontwikkelen deze ook wel een gevoel voor hoe om te gaan met minder geld. Met als gevolg dat bejaarden pyjama dagen leren kennen. Of luiers omkrijgen terwijl ze niet eens incontinent zijn, of maar één keer per week worden gedoucht.

Wat te denken van het gegeven dat een bajesklant de belastingbetaler drie maal zoveel kost dan een bejaarde of een geestelijk gehandicapte. De laatsten slapen met meerder mensen op één zaal, worden nauwelijks beziggehouden en geholpen, of liggen dagen lang op hun bed. De bajesklant protesteert al als hij met twee personen in een cel moet. En krijgt vaak zijn zin ook nog eens. Terwijl die lieve oudjes, die nota bene hebben bijgedragen aan de opbouw van onze huidige maatschappij mensonterend worden behandeld.

Nog zo'n 'goed idee' van de overheid is privatiseren. Dat zal ze leren zuinig te zijn. Concurrentie is hier het toverwoord. Kijk maar eens naar de energie sector. Daar zijn de prijzen ook stevig omlaag gegaan toch? En de NS. Het werkt nu veel beter!

We weten inmiddels wel beter. Maar wat hoor ik nu? De waterleidingbedrijven zijn te duur en ook de waterschappen. Misschien moeten we daar ook maar eens gaan snijden. Maar die waterschappen herinneren zich de dijkdoorbraak in Wilnis nog en willen graag investeren in betere dijken, waterbergingen, rioolgemalen, AWZI's en ook nog eens voldoen aan de wens om ecologisch beheer in te voeren. Natuurlijk is dat goed, maar hoe moet dat als de bijdragen bevroren worden of zelfs omlaag zouden moeten? Denk nog eens terug aan de jaren 80 toen de gemeenten om geld schreeuwden omdat het rioleringsstelsel in Nederland sterk verouderd was. Gaan we nu weer meemaken dat er calamiteiten ontstaan omdat er sprake is van achterstallig onderhoud bij de waterschappen?

Ha, ik hoor al mensen roepen dat ik een verkeerde voorstelling van zaken geef. Want zei ik zelf niet dat de overheid spilziek is en dat er veel geld wordt weggegooid? Dank u. Ik ben weer bij de les. Het enige dat we mogen constateren is dat de maatregelen tot nu toe slechts hebben geleid tot onwenselijke effecten. En we zouden moeten voorkomen dat dit zo meteen nog erger wordt. En toch vinden we dat er geld verspild wordt. Met andere woorden: Het is blijkbaar nog niet zo gemakkelijk om geld te besparen of dure blunders te voorkomen. Ondernemen kan niet worden opgelegd, maar moet je leren.

Wat ik in de loop der jaren heb gezien aan dure fouten is genoeg om er een boek mee te vullen. En veel van deze blunders waren direct of indirect te wijten aan bureaucratie. Als er ergens veel regels bestaan, dan is dat wel bij de overheid. Dit leidt tot trage, complexe besluitvorming, uit het oog verliezen van waar we het voor doen, politiek goede oplossingen die duurder zijn dan de meest praktische, maar ook minst spectaculaire, vergeten wie hier nu eigenlijk voor betaald, niet beseffen dat de burger de klant is die inspraak wil, enz. Ook de afrekencultuur draagt toe aan geldverspilling. Beter

ten halve gekeerd dan ten leste gedwaald geldt nl. niet. Niemand durft zijn fouten te erkennen en dus laten we het project zo maar doorgaan.

Is de situatie dan hopeloos? Nee hoor. Als ik nog even terugga naar mijn kinderen dan beseft ik mij dat ik ze help om keuzes te maken. Ik wijs hen op ingeslepen gewoontes als in de pauze even bij AH een candybar kopen, of gaan voor die hele luxe , maar veel duurdere telefoon of MP3 speler. Zoals gezegd: in de grote mensenwereld ligt het iets complexer, maar daarom in de basis niet veel anders. Een goede adviseur die geen verleden heeft bij de organisatie of zelfs de sector en daarom geen last heeft van oogkleppen kan heel veel geld verdienen voor deze organisaties. Maar daar zijn managers voor nodig met lef. Want toegeven dat het beter kan is moeilijk omdat dit de persoonlijke kwaliteiten lijkt te raken. Een echt goede manager beschikt echter over voldoende zelfverzekerdheid om te weten dat er juist waardering bestaat voor hen die ondanks al hun goede kwaliteiten beseffen dat het soms beter is dat een buitenstaander met veel ervaring een keertje meekijkt en de juiste adviezen geeft. Want daar ligt de sleutel tot bezuinigingen waar miljoenen mee te besparen zijn.

Bron: Bromin bv.